

POLITICO: Drony mění způsob válčení.

Evropa má co dohánět

- CZ24 News | 31. prosince 2023

EU: Drony se rychle vyvinuly ze sekundární role v armádních operacích a staly se zásadní součástí moderního válečnictví, a to na celosvětové úrovni. A pokud si chce Evropa zajistit vlastní bezpečnost, má podle expertů co dohánět.

Ilustrační foto

30. prosince 2023 - 07:03

Zpravodajský web POLITICO přinesl zajímavý článek od Federica Borsari, který je členem Leonarda v Centru pro analýzu evropské politiky (CEPA) a globálním členem NATO 2030 a Gordona B. „Skip“ Davise Jr., který je vedoucím pracovníkem CEPA a sloužil jako zástupce náměstka generálního tajemníka NATO pro obranné investice. Z článku přinášíme stručný obsah, celý článek si můžete přečíst [ZDE](#). Drony se rychle vyvinuly ze sekundární role v armádních operacích a staly se zásadní součástí moderního válečnictví, a to na celosvětové úrovni. Aby si evropské vlády zajistily vlastní bezpečnost, musí začít věnovat pozornost a poučit se z využití dronů v ukrajinské válce a dalších nedávných konfliktech, včetně Gazy.

Drony umožňují široké využití v reálném čase pro situaci, zlepšení cílení a potlačení a zničení nepřátelských vzdušných a raketových obran. Dnes se používají drony malé i velké – a v hojném počtu jsou i ničeny. Současně se stávají stejně nezbytnými schopnosti obrany proti dronům pro ochranu vojáků a infrastruktury.

Podle ukrajinského velitele generála Valerije Zalužného hrály drony klíčovou roli při dosahování cílů vzdušné moci ve válce proti Rusku, zatímco vybavení proti dronům se stává stále důležitějším pro ochranu sil.

Rychlé a robustní dodávky dronů, aby vyhověly zvýšeným potřebám na bojišti na Ukrajině, vedly k dynamickému přístupu celé společnosti, který přispěl k inovativnímu nákupu, hromadné výrobě, školení obsluhy, stejně jako k novému přístupu k operacím a reformám ve struktuře ozbrojených sil.

Dalším, nedávným příkladem použití dronů je probíhající válka mezi Izraelem a Hamásem. Hamás použil drony k přípravě svého brutálního útoku na jižní Izrael tím, že vyřadil izraelské komunikační síť, senzorové síť a dálkově ovládané kulomety – vše, co mělo sloužit jako první obranná linie proti infiltracím z pásma Gazy. Zároveň jsme však ve všech těchto konfliktech viděli, že nadšení ohledně dronů může být přehnané a zavádějící, uvádí server [Politico.eu](https://www.politico.eu).

Drony nepracují izolovaně. Měly by být považovány za prostředek ke zvýšení vojenské účinnosti – nikoli za “zázračnou zbraň”. A jejich účinnost závisí na jejich integraci do širší vojenské architektury, která kombinuje mnoho schopností napříč různými doménami, včetně vesmíru, kyberprostoru, fúze a zpracování zpravodajských informací a elektronického boje mezi jinými.

V našem výzkumu hodnotícím dopad dronů na moderní bojiště jsme zjistili, že se stávají nepostradatelnými pro moderní vojenské operace a jejich role se v budoucnu jen rozšíří, což zvyšuje nálehavost, aby NATO rychle přizpůsobilo.

Evropská unie a její členské státy také potřebují výrazně zvýšit začlenění dronů a protidronové technologie do svých mnoha obranných dokumentů a iniciativ, včetně plánu rozvoje schopností EU a koordinovaného ročního přezkumu obrany EU. Paralelně by měly země EU začít rozšiřovat spolupracující obranné projekty na drony a protidrony, zaměřující se na interoperabilitu, měřítko a využívání pokročilých technologií.

Samozřejmě, blok nebude začínat od nuly. “Bezpilotní letouny” již figurují v revizi Plánu rozvoje schopností EU z roku 2018 a “bezpilotní letecké systémy” (UAS) jsou zahrnuty v Koordinovaném ročním přezkumu obrany z roku 2022. Nedávno Evropská obranná agentura také uzavřela dvouletý projekt zaměřený na standardy interoperability pro vojenské drony, poskytující klíčová doporučení, která pomohou evropským zemím lépe integrovat a sladit jejich schopnosti dronů. Navíc, nejnovější Priority rozvoje schopností EU pro rok 2023 – aktualizace Plánu rozvoje schopností – se více zaměřují na drony a jejich operační aplikace.

Přesto zůstávají spolupracující projekty EU v oblastech dronů i protidronů skromné, co se týče rozsahu (v řádu nízkých milionů eur) a zapojeno je pouze několik států. Většina zemí nadále upřednostňuje národní iniciativy, zatímco investice členských států EU do vývoje a výroby dronů a protidronů byly dosud omezené.

Kromě toho, kvantita, kvalita a standardizace aktuálně zaostávají za potřebami, které ukazují moderní konflikty. Zatímco NATO kolektivně vlastní a provozuje pět velkých systémů s dlouhou výdrží a vysokou letovou výškou – Pozemní dohled aliance NATO (AGS) – EU nemá ekvivalentní schopnost, ani kolektivní, ani jinak.

Vzhledem k objemu mise EU mimo Evropu by se členským státům EU hodilo mít k dispozici mnohem větší počet víceúčelových dronů (vysoce výkonné střední až velké systémy, stejně jako menší jednorázové) a schopnosti proti dronům připravené k nasazení.

Navíc, vzhledem k opotřebení, kterým malé a střední drony trpí ve vysoce intenzivních konfliktech,

by měla být prioritou replikovatelnost a cenová dostupnost těchto systémů. Například nejnovější Priority rozvoje schopností zdůrazňují význam středních a velkých dronů, ale nezmiňují rostoucí roli malých taktických systémů (včetně komerčních) a výzvědných, jak bylo vidět na Ukrajině a jinde. Celkově, zatímco hromadná výroba a více modulární designy by mohly pomoci snížit náklady na větší drony v nadcházejících letech, vysoce výkonné schopnosti a senzorové technologie těchto dronů zůstávají relativně drahé. To znamená, že je potřeba tyto platformy udělat více přeživšími prostřednictvím specifických schopností samoobranu.

V této oblasti již EU má důležité projekty zaměřené na malé a střední drony. Nejambicióznější z nich – Eurodrone – by měl poskytnout 20 dronů střední výšky a dlouhé výdrže pro víceúčelové mise čtyřem zemím počínaje rokem 2028. A další dva projekty financované EU – Low Observable Tactical Unmanned Air System a Next Generation Small Remotely Piloted Aircraft – mají za cíl vyrobít prototypy schopných malých taktických dronů pro omezený počet států.

Nicméně, budoucnost plné výroby není jasná, a to proto, že většina evropských států spoléhá na své národní flotily dronů, od dronů střední výšky a dlouhé výdrže až po malé až střední taktické systémy. Celkový počet je v současnosti omezený, ale roste se zvláštním zaměřením na víceúčelové funkce. Přesto však většinou nesourodý přístup a různorodá směs platform se svými vlastními proprietárními telemetrickými a senzorovými systémy brzdily interoperabilitu, stejně jako vytvoření společného doktrinálního rámce.

Financování EU a spolupráce na vývoji protidronových schopností jsou ještě skromnější – ačkoli jsou uvedeny jako priorita v nejnovějším přezkumu obrany EU. V současné době je jediným významným projektem dvouletá studie a iniciativa na design v hodnotě 13,5 milionu eur, která zahrnuje 14 států a má za cíl připravit cestu pro společnou evropskou protidronovou schopnost.

Nezbytně, rostoucí dopad dronů vyžaduje přeorientaci investic EU do protidronových schopností, s důrazem na nákladově efektivní řešení, jako je elektronický boj a směrované energetické zbraně –

včetně laserů a zbraní s vysokou energií mikrovln.

Přestože se NATO a EU snaží podporovat nákupy a vývoj schopností a propagovat společné standardy a povzbuzující schopnosti, v současnosti nemají dostatek dronů pro vysoce intenzivní boj proti sobě rovnému soupeři, pro odstrašení protivníků nebo pro jednání v krizích jiných než konfliktů. Navíc by obě byly vyzvány efektivně integrovat a používat schopnosti, které mají v komplexních a sporných prostředích.

Nedostatky v personálu a školení, stejně jako omezení zpracování a sdílení informací mezi EU a jejími spojenci se přidávají k této nedostatečnosti schopností.

EU a její členské státy se proto musí připravit a přijmout plný potenciál budoucího dronového válečnictví – což bude vyžadovat více zdrojů, jasné cíle a těsnější spolupráci mezi vládami, armádami a průmyslem.

Konkrétně by EU měla komplexně posoudit požadavky na drony a protidrony, učit se z nedávných konfliktů, probíhajících technologických pokroků a očekávaných budoucích hrozeb. A nadcházející Koordinovaný roční přezkum obrany pro rok 2024 představuje strategickou příležitost pro toto hodnocení.

Paralelně je také třeba věnovat pozornost a investice zásadním povzbuzujícím schopnostem – jako je umělá inteligence, velká data, kvantové technologie a kybernetické a vesmírné schopnosti. EU a její členové by měli využít probíhajících inovačních snah – zejména těch souvisejících s komerčními nebo dvojího využití aplikacemi dronů a protidronových technologií – protože důraz na společné operační experimentování a přijetí agilnějších nákupních procesů zvýší efektivitu.

Nakonec, integrace schopností dronů a protidronů do sil členských zemí vyžaduje zaměření na řízení lidských zdrojů a talentů. To zahrnuje školení, vzdělávání, nábor a udržení. Ale jen pokud EU podnikne tyto kroky, drony budou hrát kritickou a úspěšnou roli v budoucnosti evropské bezpečnosti.

[ZDROJ](#)

Zpracoval: PZ